

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/3/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6617211734
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6617211734.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členiek senátu JUDr. Danice Kočičkovej a Mgr. Kataríny Katkovej, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., IČO: 31 575 951, so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, proti žalovanému: D. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX P. XXX, časť U., t. č. bytom W. XXX, XXX XX H., štátna občianka SR, o zaplatenie 1 193,23 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 4Csp/291/2017-85 zo dňa 29. 03. 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku II., ktorým súd prvej inštancie rozhodol, že v časti o zaplatenie úroku vo výške 17,90 % ročne zo sumy 1.193,23 eur od 29.09.2017 do zaplatenia žalobu žalobcu zamietá p o t v r d z u j e.

II. Rozsudok okresného súdu vo výroku III, ktorým súd prvej inštancie povolil žalovanej splácať dlžnú sumu úveru spolu s príslušenstvom v mesačných splátkach po 30,- eur, počnúc mesiacom apríl 2018, vždy do posledného dňa kalendárneho mesiaca, až do úplného vyrovnania, pod následkom straty výhody mesačných splátok ako aj v závislom výroku o náhrade trov konania z r u š u j e a v r a c i a v e c v tejto časti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozhodol tak, že : Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.193,23 eur spolu s kapitalizovaným úrokom v sume 55,77 eur, kapitalizovaným úrokom z omeškania v sume 6,30 eur a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.249 eur od 29.09.2017 do zaplatenia (výrok I.).

V časti o zaplatenie úroku vo výške 17,90 % ročne zo sumy 1.193,23 eur od 29.09.2017 do zaplatenia súd žalobu žalobcu zamietá (výrok II.).

Súd povolil žalovanej splácať dlžnú sumu úveru spolu s príslušenstvom v mesačných splátkach po 30,- eur, počnúc mesiacom apríl 2018, vždy do posledného dňa kalendárneho mesiaca, až do úplného vyrovnania, pod následkom straty výhody mesačných splátok (výrok III.).

Žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % (výrok IV.).

2. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že žalobca sa domáhal zaplatenia istiny 1.193,23 eur, úroku vyčísleného do dátumu mimoriadnej splatnosti úveru vo výške 55,77 eur, úroku z omeškania vyčísleného do dátumu predčasnej splatnosti úveru vo výške 6,30 eur, úroku vo výške 17,90 % ročne zo sumy dlžnej istiny od 29.09.2017 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy dlžnej istiny a dlžných úrokov od 29.09.2017 do zaplatenia, na základe, že so Štefan Bobáňom, nar. 08.06.1963, zomrelým dňa 30.05.2016 (poručiteľ žalovanej) uzavrel dňa 18.11.2013 Úverovú zmluvu č. 87839 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej mu bol poskytol úver vo výške 3.300,- eur. Poskytnutý úver a

úroky sa zaviazal splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom splatiť do 25.10.2017.

3. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil skutkový stav, ktorý posúdil podľa § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 52 ods. 2 a 3, § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a), b) a d), § 9 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 517 ods. 1 prvá veta a ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3, § 10c Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.

4. Okresný súd mal preukázané, že predložená úverová zmluva zo dňa 18.11.2013 je spotrebiteľskou zmluvou, žalovaná nesplácala poskytnutý úver vo výške 3.300 eur riadne a včas tak, ako sa na to zaviazal v úverovej zmluve jej manžel, a preto žalobca listom zo dňa 28.09.2017 oznámil žalovanej, že rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru, ktorý sa stal splatným v celosti dňa 28.09.2017. Z listinných dôkazov, ktoré do súdneho spisu boli žalobcom predložené vyplýva, že zostatok dlhu žalovanej z titulu poskytnutého úveru ku dňu 28.09.2017 bol vo výške 1.193,23 eur na istine, 55,77 eur na úroku z úveru vyčísleného ku dňu 28.09.2017 z nesplatennej istiny, 6,30 eur na úroku z omeškania vyčísleného ku dňu 28.09.2017 z nesplatennej istiny. Do podania žaloby žalovaná dlh žalobcovi neuhradila ani len čiastočne.

5. Žalobca sa v spore okrem dlžného zostatku zosplateného úveru domáhal od žalovanej aj zaplata úroku z úveru vo výške 17,90 % ročne, ktorý bol dohodnutý v úverovej zmluve zo sumy zostávajúcej nezaplatennej istiny.

6. Pokiaľ ide o uplatnený nárok žalobcu na priznanie úroku vo výške 17,90 % ročne zo sumy 1.193,23 eur od 29.09.2017 do zaplata, okresný súd tento nárok zamietol, z dôvodu že je v rozpore s ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení s § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka. Zmluvu posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú a v týchto intenciách posudzoval i vyváženosť práv a povinností zmluvných strán, aby neboli v značnej nerovnováhe. Žalobca žiadal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok 17,90 % ročne z nesplatennej istiny úveru ako odmeny za poskytnutie úveru aj za obdobie po zosplatení úveru do budúca s tým, že súčasne v zmysle § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka žiadal zaviazat žalovaného na zaplata zákonných úrokov z omeškania zo zosplatennej istiny a úrokov od 29.09.2017 do budúca /do zaplata/. Priznaním uvedeného nároku žalobcovi by vznikla značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán (strán sporu), kedy žalovaná ako spotrebiteľ by musela naďalej popri zákonných úrokoch z omeškania do budúca platiť žalobcovi aj zmluvné úroky ako odmenu za poskytnutie úveru, ktorý bol v zmluve vyjadrený vo výške 17,90 % ročne z poskytnutého úveru. Z uvedeného je preto zrejmé, že priznaným úrokom vo výške 17,90 % ročne z dlžnej istiny až do reálneho zaplata celej dlžnej sumy by boli žalobcovi zachované v podstate všetky práva a nároky z predmetnej úverovej zmluvy ako keby ani ku konečnej splatnosti úveru nikdy nedošlo, kým naopak žalovanej ako spotrebiteľovi žiadne. Splatenosť úrokov z úveru je upravená v ust. § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého právo na úroky z úveru patria veriteľovi len do jeho splatnosti, t. j. do 13.04.2017, kedy bol úver zosplatený, keďže podľa uvedeného ustanovenia Obchodného zákonníka sú zmluvné úroky splatné spolu so záväzkom vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky. Doba splatnosti úrokov (za poskytnutie peňazí) sa tak zhoduje s dobou splatnosti úveru, t. j. celková suma úrokov musí byť zaplata najneskôr do dohodnutého termínu splatnosti (resp. zosplatenia) úveru. Žalobca ako veriteľ preto podľa okresného súdu nemôže oprávnene žiadať od žalovanej ako dlžníka zmluvné úroky aj po splatnosti úverovej istiny, nakoľko zosplatením úveru už nemožno istinu úveru zmluvne ďalej úročiť, a preto žalobcovi po zosplatení úveru prislúchajú len úroky z omeškania (rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp z. 12C/9/2014 zo dňa 14.08.2014, obdobne aj rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co 85/2013, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 143/98). Na základe uvedeného žalobcovi priznal uplatnený nárok okrem nároku na dohodnutý úrok z úveru vo výške 17,90 % ročne po zosplatení, v ktorej časti žalobu okresný súd zamietol (t.j dohodnutého úroku od 29.09.2017 do zaplata).

7. Vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu žalovanej, ako aj na jej ochotu uhradiť žalobcovi dlh dobrovoľne, okresný súd žalovanej povolil podľa § 232 ods. 3 CSP dlžné sumy splácať v mesačných splátkach po 30,-eur počnúc mesiacom apríl 2018, vždy do posledného dňa každého mesiaca až do úplného vyrovnania, pod následkom straty výhody mesačných splátok. Žalovaná na pojednávaní dňa

29.03.2018 poukázala na skutočnosť, že jej jediným príjmom je invalidný dôchodok vo výške 115,50 eur, preto požiadala súd o možnosť splatiť dlh žalobcovi v splátkach po 20,- eur mesačne.

8. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, § 262 ods. 2 CSP.

9. Proti rozsudku v súlade s § 355 ods. 1 CSP, v lehote v súlade s § 362 ods. 1 CSP podal odvolanie žalobca do výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol a do výroku, ktorým súd umožnil žalovanej uhradiť dlh v mesačných splátkach. Odvolateľ navrhol rozhodnutie v napadnutej časti zmeniť tak, že súd vyhovie žalobe a zaviazá žalovanú zaplatiť dlh v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Odvolanie podal v zmysle § 365 ods. 1 písm. h), b) CSP, z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení a v časti rozhodnutia o plnení v splátkach je rozhodnutie nepreskúmateľné. Poukázal na § 502 ods. 1, § 503 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Podľa odvolateľa Obchodný zákonník priznáva veriteľovi právo na dohodnutý úrok od poskytnutia peňažných prostriedkov, pričom stanovuje len moment vzniku tohto nároku, moment jeho zániku nestanovuje. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť nepochybne by tak urobil. Ust. § 497 Obchodného zákonníka upravuje, že obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úrok z úveru je nárok, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka. V zmysle § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok, alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi. Odstúpenie nespôsobuje zánik záväzku ex tunc povinnosť vrátiť dlžnú sumu s úrokom odstúpením od zmluvy nezaniká (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Co/23/2017-92 zo dňa 29. 11. 2017, 43Co/28/2017-94 zo dňa 27. 02. 2018, 43Co/7/2018 zo dňa 31. 05. 2018). Na zaplatenie úrokov z úveru dohodnutých podľa § 502 Obchodného zákonníka má právo každý veriteľ, a to až do splatnosti úveru. Úroky z úveru sú súčasťou záväzku dlžníka, na čom sa s veriteľom dobrovoľne dohodol. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR R 59/98 je možné na prejednávanej vec aplikovať, avšak s takým výkladom, že pokiaľ žalobca ako veriteľ odstúpil od zmluvy o úvere tým, že vyhlásil jej predčasnú splatnosť preto, že dlžník nespĺcal úver riadne a včas, a teda od zmluvy odstúpil, má právo na účtovanie úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania označených ako tzv. sankčné úroky v zákonnej alebo dohodnutej výške s poukazom na § 369 Obchodného zákonníka, až do splatenia celej poskytnutej sumy, vrátane úrokov z úveru, pretože tieto sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka. S poukazom na obsah rozhodnutia R 59/1998 nie je možné dospieť k názoru, že NS SR jednoznačne vyslovil, že veriteľ má nárok na úroky z peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu, keďže o takomto nároku nerozhodoval. Či už oznámenie žalobcu, že sa celý úver stal splatný alebo odstúpenie od zmluvy nevylučujú, aby bol dlžník pri omeškaní s vrátením úveru povinný platiť ako úroky z úveru. Úroky dohodnuté pri poskytnutí peňažnej pôžičky alebo úveru predstavujú odmenu za používanie požičanej sumy. Pokiaľ sú dohodnuté úroky odmenou za používanie istiny, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškanie s platením istiny a na rozdiel od dohodnutého úroku ich môže veriteľ požadovať, aj keby neboli zmluvne dohodnuté tak, ako vyplýva z ust. § 517 ods. 2 OZ. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/193/2017-88 zo dňa 07. 12. 2017. Obchodný zákonník ani zákon č. 129/2010 Z. z. neupravuje povinnosť dlžníka platiť úroky popri úrokoch z omeškania, ale ani nevylučuje dohodu účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do splatenia úveru. Podľa rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 27. 06. 2007 sp. zn. 33Odo/657/2005 nie je možné vylúčiť, aby si zmluvné strany pri peňažnej pôžičke dohodli úroky aj za dobu, počas ktorej bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi), teda aj za dobu, počas ktorej je dlžník v omeškaní so splnením svojho záväzku. Z hľadiska posúdenia doby, za ktorú boli pri peňažnej pôžičke dohodnuté úroky, je vždy určujúci obsah zmluvy podľa dohody zmluvných strán. Tento záver zopakoval Najvyšší súd ČR aj v rozsudku z 24. 07. 2014 sp. zn. 33Cbo/140/2014, pričom úroky a úroky z omeškania môžu byť veriteľom požadované vedľa seba. Poukázal na rozhodnutie NS SR uverejneného v časopise zo súdnej praxe č. 55/1996 s právnou vetou: Úroky vo výške dohodnuté pri poskytnutí úveru patria do splatnosti úveru. Ak pre prípad omeškania s vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov nebola dohodnutá iná sadzba úrokov, patria aj za dobu po splatnosti úveru úroky v rovnakej výške. Uznesenie 4Obo 143/98 z 01. 07. 2000, NS SR nepotvrdzuje právny názor súdu prvej inštancie a rovnako ani z uznesenia IV. ÚS 476/2012-14 z 18. 09. 2012 nevyplyva záver, že dohodnuté úroky patria len do splatnosti dlhu (rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/138/2017, KS Nitra č. k. 12Co/116/2017 z 19. 06. 2018, KS Bratislava č. k. 3Co/108/2017 z 29. 05. 2018), Najvyšší súd riešil prioritne otázku

nároku na úroky z omeškania v prípade omeškania s platením úrokov za poskytnuté peňažné prostriedky a nároku na úroky z omeškania v prípade omeškania s platením úrokov z omeškania.

10. Odvolateľ namietal nesprávnosť rozhodnutia aj v časti o povolení žalovanej splácať dlh v splátkach, keď sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal majetkovými pomermi žalovanej, ale svoje zistenie obmedzil výlučne na uvedenie, že jediným príjmom žalovanej je invalidný dôchodok vo výške 115,50 € bez ďalšieho preukazovania. Žalovaná vzhľadom na dĺžku konania mala možnosť prejaviť svoju snahu a záujem dlh uhrádzať aspoň v takej výške, ktorá by bola primeraná jej finančným možnostiam. Určenými splátkami bude splatenie istiny trvať neprimerane dlho, viac ako tri roky. Súd vychádzal len z tvrdení žalovaného, bez náležitého zistenia pomerov na strane žalovaného, rozhodnutie súdu je v tomto smere nepresvedčivé a arbitrárne.

11. Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadrila.

12. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu podľa § 379, 380 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil v časti zamietnutia žaloby (výrok II.) v súlade s § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne a v časti výroku III., ktorým súd uložil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcovi priznanú sumu v pravidelných mesačných splátkach po 30,- € a v závislom výroku o náhrade trov konania (IV. výrok) rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil v súlade s § 389 ods. 1 pís. b) CSP a v súlade s § 391 ods. 1 CSP vrátil mu vec v zrušenej časti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

14. Odvolací súd v konaní súdu prvej inštancie nezistil vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok.

15. Podľa § 387 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

16. Odvolanie žalobcu do výroku, ktorým súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti žalobu zamietol nepoukazuje na žiadne také dôvody, ktoré by podmieňovali zmenu rozhodnutia.

17. Odvolateľ namietal nesprávne právne posúdenie veci, ktoré videl v tom, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia finančných prostriedkov až do ich vrátenia, teda aj po predčasnom zosplatení, v odvolaní poukazoval na právnu úpravu v ustanoveniach § 497, § 369, § 502 ods. 1, § 503 ods. 3, 506 Obchodného zákonníka, zákon 129/2010 Z. z. Poukázal na rozhodnutia súdov, ktorými bol nárok posúdený odlišne.

18. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie aplikuje na zistený skutkový stav nesprávny právny predpis a tiež vtedy, keď síce aplikuje správny právny predpis, avšak tento nesprávne interpretuje.

19. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie.

20. Predmetom konania v časti, ktorou súd žalobu zamietol je žalobcom uplatnený nárok na úrok po zosplatení spotrebiteľského úveru. Vo veci nie je sporné, že na základe zmluvy o úvere poskytol žalobca právnomu predchodcovi žalovanej finančné prostriedky, jedná sa o spotrebiteľský zmluvný vzťah uzatvorený medzi žalobcom - osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaným - fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Odvolateľ v odvolaní odvodzuje svoj nárok na dohodnutý úrok z úveru po zosplatení z ustanovenia § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 3, 391 ods. 1, 506 ObZ., ust. zák. č. 129/2010 Z.z. K uvedenému

treba uviesť, že z hypotézy týchto noriem nevyplýva do kedy je dlžník povinný platiť úroky v prípade zosplatnenia úveru. Ustanovenie § 503 ods. 3 ObZ a § 16 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. upravuje úplne odlišnú situáciu a síce situáciu, keď dlžník vráti poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve, teda právne normy neupravujú situáciu po zosplatnení úveru veriteľom, čo nerozporuje ani žalobca. Ustanovenie § 506 ObZ upravuje inú situáciu, a to následky odstúpenia od zmluvy, v tomto prípade k odstúpeniu od zmluvy nedošlo

22. Odvolací súd nerozporuje tvrdenie žalobcu, že dohodnuté úroky sú cenou za oprávnenie užívať veriteľov kapitál počas dohodnutej doby. Keďže ale po zosplatnení úveru dlžník už oprávnenie užívať veriteľov kapitál nemá, nemôže byť povinný zaň platiť. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav, že požičaná suma istiny sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca, a za tento stav (poskytnutia lehoty na postupné splácanie) patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene nedošlo (zmena času splatnosti), zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa. Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. V danom protiprávnom stave patria zmluvným stranám sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z.

23. Nemožno tiež konštatovať, že dlžník získa výhodnejšie postavenie. Odvolací súd udáva, že veriteľ pristúpil k zosplatneniu úveru, t. j. vybral si jednu z možností, ktoré mu umožňuje zákon, mohol však využiť iné zákonné prostriedky, napr. ponechať vzťah bez zmeny, odstúpiť od zmluvy ... . Na doplnenie odvolací súd uvádza, že pri posudzovaní pozície dlžníka, ktorý by podľa niektorých názorov porušením povinnosti získal výhodnejšie postavenie oproti dlžníkom, ktorí svoje záväzky plnia riadne, nakoľko sa zbavil povinnosti plniť zmluvne dohodnuté plnenie (úroky) je potrebné brať do úvahy aj následok tohto porušenia, ktorým je skoršia ako pôvodne dohodnutá splatnosť celej pohľadávky. Dlžník v tomto prípade síce nemá povinnosť platiť (zmluvné) úroky, na druhej strane stráca výhodu splátok a je povinný zaplatiť celý dlh naraz a skôr, ako bolo pôvodne zjednané. Z pozície veriteľa to znamená, že síce stráca nárok na úroky, ale na druhej strane veriteľ má nárok na zaplatenie celého dlhu naraz bez čakania na jeho úhradu, ako je to v prípade postupného splácania. Otázka rýchleho vymožená dlhu je spojená s predzmluvnou aktivitou (zisťovanie platby schopnosti klienta) a zabezpečením úveru. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodnutie NS SR publikované ako R 59/98, z odôvodnenia, ktorého vyplýva, že veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu, v danom prípade do dňa predčasnej splatnosti a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť už iba úroky z omeškania, je použiteľný na daný skutkový stav. Uvedený názor bol podrobený aj prieskumu ústavnosti, kde uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 18. 09. 2012 č. k. IV. ÚS 476/2012-14

je založené na výklade záveru, že je ústavne akceptovateľné, že po zosplatnení úveru nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, a nie už úrokov z úveru. Aj z rozhodnutie NS SR uverejneného v časopise ZSP č. 55/96 vyplýva, že úroky vo výške dohodnutej pri poskytnutí úveru patria do splatnosti úveru (uvedený úver sa stal splatným zosplatnením).

24. Pokiaľ odvolateľ poukazuje na rozhodnutia iných odvolacích súdov, prípadne rozhodnutia NS ČR, ktoré danú otázku podľa odvolateľa riešili inak, odvolací súd udáva, že nejde v súlade s Čl. 2 ods. 2 CSP o ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. V uvedenej súvislosti poukazuje odvolací súd na vysvetlenie obsahu pojmu „ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít“, ustálená rozhodovacia prax je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR. Do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj jednotlivu v doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali“. S prihliadnutím na Čl. 3 CSP do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Rozhodnutia súdov iných štátov, a teda ani rozhodnutia Ústavného súdu ČR a Najvyššieho súdu ČR pod tento pojem nespádajú.

25. Pre úplnosť odvolací súd zdôrazňuje, že v danej veci nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, teda ustanovenie § 506 ObZ upravuje inú situáciu. Obchodný zákonník a ani zák. č. 129/2010 Z. z. priamo neupravujú povinnosť dlžníka platiť úroky po zosplatnení, nevylučujú však dohodu účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do splatenia úveru, nie je možné vylúčiť, aby si zmluvné strany pri peňažnej pôžičke dohodli úroky aj za dobu, počas ktorej bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi), teda aj za dobu, počas ktorej je dlžník v omeškaní so splnením svojho záväzku z dôvodu, že istinu v dohodnutej dobe splatnosti veriteľovi nevráti. Z hľadiska posúdenia doby, za ktorú boli pri peňažnej pôžičke dohodnuté úroky, bude preto vždy určujúci obsah zmluvy podľa dohody zmluvných strán. Aj z rozhodnutí, na ktoré poukazuje žalobca v odvolaní vyplýva uvedené. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu ČR z 27. 06. 2007 sp. zn. 33Odo/657/2005, nie je možné vylúčiť, aby si zmluvné strany pri peňažnej pôžičke dohodli úroky aj za dobu, počas ktorej bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi), teda aj za dobu, počas ktorej je dlžník v omeškaní so splnením svojho záväzku. Z hľadiska posúdenia doby, za ktorú boli pri peňažnej pôžičke dohodnuté úroky, je vždy určujúci obsah zmluvy podľa dohody zmluvných strán. Tento záver zopakoval Najvyšší súd ČR aj v rozsudku z 24. 07. 2014 sp. zn. 33Cbo/140/2014, pričom úroky a úroky z omeškania môžu byť veriteľom požadované vedľa seba. Z obsahu rozhodnutia potom vyplýva, že predpokladom tohto nároku je dohoda strán, nárok nevyplýva priamo zo zákona. V tomto konaní žalobca netvrdil, že si v zmluve so žalovaným dohodol platenie úroku po splatnosti záväzku, zosplatnení, a preto súd nemohol v tomto konaní skúmať, či na základe dohody účastníkov, ktorou dohodli platenie dohodnutého úroku z úveru aj po zosplatnení úveru takýto nárok žalobcovi vznikol.

26. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. potvrdil, keď dôvody uvedené v odvolaní nemali za následok, aby bolo rozhodnutie posúdené ako vecne nesprávne.

27. V súlade s § 389 ods. 1 písm. b) CSP, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom rozhodnutie zruší.

28. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil vo výroku III., ktorým súd prvej inštancie povolil žalovanej platiť priznanú sumu v splátkach po 30 Eur mesačne. Odvolací súd odvolací dôvod považoval za taký, ktorý v súlade s § 389 ods. 1 písm. b) CSP je dôvodom na zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie pre nepreskúmateľnosť rozhodnutia.

29. Súd prvej inštancie odôvodnil rozhodnutia o plnení v splátkach tým, že uviedol: „Žalovaná na pojednávaní dňa 29.03.2018 poukázala na skutočnosť, že jej jediným príjmom je invalidný dôchodok vo výške 115,50 eur, preto požiadala súd o možnosť splatiť dlh žalobcovi v splátkach po 20,- eur

mesačne. Vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu žalovanej, ako aj na jej ochotu uhradiť žalobcovi dlh dobrovoľne, okresný súd žalovanej povolil podľa § 232 ods. 3 CSP dlžné sumy splácať v mesačných splátkach po 30,-eur ...“.

30. Z obsahu odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti rozhodnutia o plnení v splátkach, pre nedostatok dôvodov nie je možné preskúmať úvahy súdu prvej inštancie, na základe ktorých zistil skutkový stav a právne vec posúdil.

31. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolaciu súdu neostala iná možnosť, ako rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti, ktorej povolil žalovanej splácať dlžnú sumu v splátkach zrušiť v súlade s § 389 ods. 1 písm. b) CSP a v súlade s § 391 ods. 1 CSP a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd zrušil rozhodnutie aj v závislom výrokoch o trovách konania v súlade s § 396 ods. 3 CSP.

32. V ďalšom konaní súd prvej inštancie v časti, v ktorej bolo rozhodnutie zrušené opätovne vo veci rozhodne, rozhodnutie odôvodnené v súlade s § 220 ods. 2, 3 CSP. Z odôvodnenia rozhodnutia musí byť zrejmé na základe akého skutkového stavu a právneho posúdenia súd rozhodol o povinnosti žalovanej plniť v súdom určenej lehote. Súd prihliadne na výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovanej, správanie žalovanej smerujúce k úhrade dlhu, osobné pomery strán, prihliadne na primeranosť dĺžky doby splácania, tak aby lehota na plnenie bola primeraná okolnostiam daného prípadu a neodporovala požiadavke spravodlivého riešenia veci.

33. V súlade s § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov konania súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

34. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh § 428 CSP).